

Еленор и Парк
Рејнбоу Ровел

За Форест, Џејд, Хејвен и Џери - и
сите други во отворениот багажник на
камионетот...

**АКО И ТИ САКАШ КНИГИ...
ИЗДАВАЧКА КУЌА САКАМ КНИГИ**

www.sakamknigi.mk

На светот има толку многу книги, а толку малку време...

Строго избрани одлични наслови за сите кои сакаат книги со уникатни приказни достоини за нивното време...

Наслов на оригиналот

Eleanor & Park

© 2012 Rainbow Rowell

Copyright © за македонското издание

Издавачка куќа Сакам книги, 2015

Издавач Издавачка куќа Сакам Книги

Преведувач Ивана Спасев

Лектор Марија Иванова

Главен уредник Ивана Спасев

Компјутерска обработка Диме Спасев

Дизајн на корица Диме Спасев

Печатење Графостил - Скопје, 2015

Тираж 1000 примероци

Сите права за книгата се задржани. Ниту еден дел од ова издание не смее да биде препечатувач, копиран или објавуван во која било форма или на кој било начин во електронските или печатените медиуми, без писмена согласност од издавачот.

Еленор и Парк

Рејнбоу Ровел

АКО И ТИ САКАШ КНИГИ...

Тој имаше престанато да се обидува да ја врати назад.

Таа се враќаше само кога беше расположена за тоа, во соништа и лаги и дежаву.

Пример, некогаш му се случуваше да се враќа од работа и да здогледа девојка со црвена коса застаната на аголот - и тој можеше да се заколне, во еден потресен момент, дека тоа е таа.

Тогаш ќе видеше дека косата на девојката е повеќе руса отколку црвена.

И ќе видеше дека таа држи цигара... И дека носи маица со логото на Sex Pistols.

Еленор ги мразеше Sex Pistols.

Еленор...

Стоеше зад него сè додека тој не ја свртеше главата. Лежеше до него баш пред тој да се разбуди. Правеше сите други да изгледаат бледо и плитко и рамно и никогаш доволно добро.

Еленор уништуваше сè. Еленор ја немаше.

Тој имаше престанато да се обидува да ја врати назад.

Август 1986

1

Парк

Вокменот не можеше да ги надвика мороните во задниот дел од автобусот.

Парк уште повеќе ги залепи слушалките за уши.

Утре имаше намера да си снимат некоја нова погласна музика. Или можеби можеше да снимат некоја специјална касета за во автобусот со што е можно повеќе дерење и врескање.

Тој можеше да се врати на старата музика која ја сакаше во ноември, откако ќе добиеше дозвола за возење. Неговите родители веќе му имаа кажано дека ќе може да ја земе Импалата на мајка му и Парк штедеше за нов касетофон. Кога ќе почнеш да оди на училиште со нов автомобил, тогаш ќе можеш да слуша сè што сака или воопшто да не слуша ништо. А ќе можеш и да спие дваесет минути повеќе наутро.

„Тоа не постои“, се развика некој зад него.

„Колку само постои“, се развика Стив. „Во стил на пијан мајмун, тоа ебено постои. Можеш да убиеш некого со...“

„Јадеш гомна.“

„Ти јадеш гомна“, рече Стив. „Парк! Еј, Парк.“

Парк го слушна, но не одговори. Понекогаш, ако го игнорираше Стив на минута, тој се префрлаше на некој друг. Ако го знаеше ова, човек имаше осумдесет проценти шанса да преживее со Стив како сосед. Тајната на останатите дваесет проценти беше едноставно да си ја држиш главата спуштена...

Нешто на што Парк имаше заборавено во моментот. Едно топче од хартија го удри во задниот дел од главата.

„Тоа ми беа белешките од часот по човечки раст и развој, кретену“, рече Тина.

„Извини, бејби“, рече Стив. „Јас ќе ти објаснам сè што треба да знаеш за човечкиот раст и развој. Што те интересира?“

„Научи ја што е тоа стил на пијан мајмун“, рече некој.
„ПАРК!“ се развика Стив.

Парк ги извади слушалките и се сврте кон задниот дел од автобусот. Стив заседаваше на последното седиште. Дури и така седнат, неговата глава практично го допираше кровот. Стив секогаш изгледаше како да беше опкружен со мебел за кукли. Тој изгледаше како возрасен човек уште од седмо одделение, а тоа беше пред да почне да му расте брада. Парк понекогаш се прашуваше дали Стив беше со Тина затоа што таа правеше тој помалку да личи на чудовиште. Најголемиот дел од девојките во училиштето беа мали, но Тина не беше висока ни метро и педесет. И тоа со огромната разбушавена коса.

Еднаш, уште во основно, еден тип се имаше пошегувано со Стив, велејќи му да гледа да не ја остави Тина трудна затоа што неговите циновски бебиња би можеле да ја убијат. „Ќе излезат од нејзиниот стомак како онаа сцената од филмот *Вонземјани*“, рече типот. Стив си го скрши малото прсте од лицето на типчето.

Кога татко му на Парк го слушна тоа, тој рече, „Некој треба да го научи детето како да стегне тупаница.“ Но Парк се надеваше дека никој нема да го научи. Типот кој

Еленор и Парк

Стив го удри не можеше да ги отвори очите недела дена.

Парк ѝ ја фрли стутканата домашна работа на Тина. Таа ја фати.

„Парк“, рече Стив, „кажи му на Мајки за каратето во стил на пијан мајмун.“

„Не знам ништо во врска со него.“ Парк ги крена рамениците.

„Но постои, така?“

„Мислам дека сум слушнал нешто.“

„Ете ти“, рече Стив. Побара нешто што би можел да го фрли кон Мајки, но не успеа да најде ништо. Наместо тоа, го впери показалецот во него. „Ти кажав, мајку му стара.“

„Што знае па Шеридан за кунг фу?“ рече Мајки.

„Да не си ретардиран?“ рече Стив. „Мајка му е од Кина.“

Мајки внимателно погледна во Парк. Парк се насмевна и подзамижа со очите. „Да, претпоставувам дека личи малку“, рече Мајки. „Јас пак отсекогаш сум мислел дека си Мексиканец.“

„Да му се плукнам, Мајки“, рече Стив. „Каков расист си.“

„Таа не е од Кина“, рече Тина. „Таа е Корејка.“

„Кој тоа?“ праша Стив.

„Мајка му на Парк.“

Мајка му на Парк ѝ ја средуваше косата на Тина уште од градинка. Двете имаа буквално исти фризури, долги, спирални локни со долги шишки како пердуви.

„Ма не ми е гајле дали е Корејка или не, знам само дека е нездраво добра“, рече Стив и прсна да се смее. „Без навреда, Парк.“

Парк успеа да им упати една вештачка насмевка, а потоа повторно си седна на седиштето, ги врати слушалките на ушите и ја попушти музиката најмногу што

можеше. Сè уште можеше да ги чуе Стив и Мајки четири реда зад него.

„Но што е ебената поента?“ праша Мајки.

„Друже, би сакал ли ти да се тепаш со пијан мајмун? Тие се проклето огромни. Замисли да те нападне некој.“

Парк ја забележа новата девојка во истиот момент кога ја забележаа и сите други. Таа стоеше во предниот дел од автобусот, веднаш до првото празно место.

Таму седеше едно дете од прва година, само. Тој го спушти ранецот на седиштето покрај него, а потоа погледна на другата страна. Во целиот автобус, сите кои седеа сами се залепија за работ на своите седишта. Парк ја слушна Тина како шушка; таа живееше за ваквите работи.

Новото девојче длабоко вдиша и тргна надолу низ автобусот. Никој не сакаше да ја погледне. Парк се обиде да не гледа во неа, но ситуацијата беше непријатна.

Ова девојче изгледаше баш како личност на која би можело да ѝ се случи ваква работа.

Таа не само што беше нова, туку беше и крупна и чудна. Имаше луда коса, дреч црвена и виткана. И беше облечена... како да сакаше луѓето да гледаат во неа. Или можеби како да не беше свесна дека беше тежок хаос. Таа носеше карирана кошула, машка кошула, со пет-шест чудни ѓердани виснати околу вратот и имаше марами замотани околу зглобовите. Го потсетуваше Парк на плашило или на една од оние стари, морничави кукли кои мајка му ги чуваше во својот плакар.

Автобусот повторно застана и влегоа уште неколку деца. Тие се истуркаа покрај девојчето, удирајќи се во неа и си седнаа секој на своето место.

Тоа беше проблемот - секој веќе си имаше свое место во автобусот. Сите си имаа фатено по едно седиште уште на првиот училишен ден. Луѓето како Парк, кои беа доволно среќни за да имаат цело седиште само за себе, сигурно немаше да се откажат од него сега.

Еленор и Парк

Особено не за некој како неа.

Парк погледна во девојчето. Таа само стоеше.

„Еј, ти“, се развика возачот на автобусот, „ајде седни.“

Девојчето продолжи да се движи кон задниот дел од автобусот. Баш кон устата на свертот. Човече, си помисли Парк, *застани. Сврти се.* Тој можеше да почувствува како Стив и Мајки си ги оближуваат муцките додека таа им се доближуваше. Повторно се обиде да го сврти погледот.

Тогаш девојчето забележа едно празно седиште баш спроти Парк. Нејзиното лице се разведри од олеснување и таа брзо тргна натаму.

„Еј“, рече Тина остро.

Девојчето продолжи да оди накај седиштето.

„Еј“, повтори Тина, „Бозо.“

Стив почна да се смее. А и неговите пријатели прс-наа да се смеат веднаш по него.

„Не може да седиш таму“, рече Тина. „Тоа место е на Микајла.“

Девојчето застапа и погледна во Тина, а потоа повторно во празното место.

„Седни“, викна возачот од своето место.

„Морам да седнам некаде“, ѝ рече девојчето на Тина со решителен, смирен тон.

„Тоа не е мој проблем“, избувна Тина. Автобусот тргна, а девојчето се заниша и се фати за да не падне. Парк се обиде да го попусти тонот на неговиот вокмен, но тонот веќе беше пуштен докрај. Тој повторно погледна во девојчето; таа изгледаше како да ќе заплаче.

Уште пред да одлучи да направи нешто, Парк се по-мести кон прозорецот.

„Седни“, рече тој. Зборовите звучеа некако луто. Девојчето се сврте накај него, како да не можеше да одреди дали тој беше само уште еден кретен или нешто друго.

Рџџбоу Ровел

„Да му се сневиди“, рече Парк тивко, кимајќи кон просторот до него, „седни веќе еднаш.“

Девојчето седна. Таа не рече ништо - фала Муна Бога, не му се заблагодари - и остави десетина сантиметри простор меѓу нив.

Парк се сврте кон прозорецот и чекаше да се случи некоја гомнарија.

2

Еленор

Еленор подразмисли за своите опции.

1. Можеше да си оди дома пеш. Позитивни страни на тоа: физичка активност, вцрвенети образи, малку време за себе. Негативни страни: таа сè уште не си ја знаеше новата адреса, ниту пак општо во кој правец требаше да тргне.

2. Можеше да ѝ се јави на мајка си и да ја замоли да ја превезе. Позитивни страни: многу. Негативни страни: мајка ѝ немаше телефон. Ниту пак кола.

3. Можеше да му се јави на татко ѝ. Ха.

4. Можеше да ѝ се јави на баба ѝ. Само за да ја поздравува.

Таа седеше на бетонските скали пред училиштето, зјапајќи во редицата жолти автобуси. Нејзиниот автобус беше таму. Број 666.

Дури и ако Еленор некако успееше да го избегне автобусот денес, дури и ако се појавеше некоја добра вила за да ѝ направи кочија од тиква, таа сè уште мораше да најде начин за повторно да се појави во училиштето следното утро.

А не е дека оние злобни деца-ѓаволи во автобусот имаа намера да станат на другата нога следниот ден. Сериозно. Еленор немаше да биде изненадена ако

следниот пат ги видеше со наострени канџи. Онаа девојка со русата коса и јакната избелена со варикина која седеше одзади? Па нејзе практично ѝ се гледаа рокчиња скриени под шишките. А нејзиното момче изгледаше како да беше член на некоја сатанистичка секта.

Таа девојка - всушност сите тие - ја мразеа Еленор уште пред да ја видат. Како да биле најмени да ја убијат во минатиот живот.

Еленор не можеше да одреди дали Азиецот кој најпосле ѝ имаше дозволено да седне беше еден од нив или само беше глупав (но не *глупав* - глупав - тој сепак учеше во еден од напредните класови, заедно со неа.)

Мајка ѝ инсистираше Еленор да биде запишана во напреден клас во новото училиште. Таа збесна кога виде колку беа лоши оцените на Еленор од претходната година. „Ова сигурно не може да биде изненадување за вас, госпоѓо Даглас“, ѝ имаше речено советникот. *Ха, си помисли Еленор, ти би се изненадил кога би знаел што сè би можело да биде изненадување во овој момент.*

Сеедно. Еленор можеше да зјапа во облаците и на часовите за надарени ученици. И во тие училници имаше многу прозорци.

Ако некогаш воопшто се вратеше во ова училиште. Ако некогаш воопшто се вратеше дома.

Еленор секако не можеше да ѝ каже на мајка си за ситуацијата со автобусот затоа што мајка ѝ веќе ѝ имаше кажано дека таа не мора да се вози во автобусот. Синоќа, додека ѝ помагаше на Еленор да се распакува...

„Ричи рече дека ќе те носи“, рече мајка ѝ. „Тој поминува покрај училиштето кога оди на работа.“

„Ќе ме тера да се возам во багажникот на камионетот?“

„Тој се обидува да се смири со тебе, Еленор, а и ти ми вети дека ќе се обидеш.“

„Мене ми е полесно да се смирам на растојание.“

Еленор и Џарк

„Јас му кажав дека си подготвена да бидеш дел од ова семејство.“

„Јас веќе сум дел од ова семејство. Јас сум еден од оригиналните членови на ова семејство.“

„Еленор“, рече мајка ѝ, „те молам.“

„Ќе одам со автобусот“, ѝ имаше речено Еленор. „Не е ништо страшно. Ќе запознаам луѓе.“

Ха, си помисли Еленор сега. *Џиновско, драматично* ха.

Автобусот требаше да тргне во секој момент. Дел од другите автобуси веќе се оддалечуваа од тротоарот. Некој протрча по скалите покрај Еленор и случајно го клоцна нејзиниот ранец. Таа го повлече ранецот за да не пречи и ја отвори устата да се извини - но тоа беше само глупавиот Азиец и тој се намурти кога виде дека беше таа. Таа му возврати со муртење, па тој продолжи да трча.

Ох, добро, си помисли Еленор. *Нека ме јадат децата на ѓаволот ако веќе се толку гладни.*

3

Парк

Таа не му зборуваше додека се возеа накај дома.

Парк го помина целиот ден обидувајќи се да смисли како да побегне од новата девојка. Мораше да го смени местото. Тоа беше единственото решение. Но со кое друго место можеше да го смени своето? Тој не сакаше да му се натура на некој друг. А дури и самото менување на седиштето можеше да го привлече вниманието на Стив.

Парк очекуваше Стив да му се пушти нему веднаш штом ја остави девојката да седне, но Стив повторно почна да зборува за кунг фу. Парк, патем, знаеше многу за кунг фу. Не затоа што неговата мајка беше Корејка, туку затоа што неговиот татко беше опседнат со боречки вештини. Парк и неговиот помал брат, Џош, тренираа теквондо уште откако проодеа.

Е сега, како можеше да го смени местото...

Веројатно можеше да најде некое празно место напред каде седеа учениците од прва година, но тоа ќе беше спектакуларен знак на слабост. А тој од некоја причина не сакаше ни да помисли да ја остави чудната нова девојка во задниот дел од автобусот сама.

Се мразеше себеси што размислуваше вака.

Да знаеше татко му дека тој размислуваше вака, ќе го наречеше Парк: пичка. На глас, за промена. Да знаеше

Еленор и Парк

баба му, ќе му врзеше една заушка. *Каде ти е културата? Ќе му речеше таа, Така ли треба да се однесуваш со некој кој едноставно нема среќа во животот?*

Но ни Парк немаше среќа - ниту пак статус за да го дели со таа глупава црвенокоса. Тој имаше сосем доволно за самиот да се поштеди од проблеми. И знаеше дека тоа не беше во ред, но беше делумно благодарен што постоеја луѓе како таа девојка. Затоа што постоеја и луѓе како Стив и Мајки и Тина, а тие мораа да се хранат од нешто. Или некој. Ако тоа не беше таа црвенокоса, тогаш ќе беше некој друг. Ако не беше некој друг, тогаш ќе беше Парк.

Стив утрово прејде преку тоа, но Парк знаеше дека нема да продолжи да му прогледува низ прсти...

Парк повторно можеше да ја чуе својата баба: *Сериозно, синко, се оптоваруваш и препотуваш затоа што си направил нешто добро и љубезно додека те гледале други луѓе?*

А реално, не беше ни толку добро и љубезно. Тој му имаше дозволено на девојчето да седне, но го имаше опциуено. Кога таа се појави на неговиот час по англиски попладнето, тој се чувствуваеше како да дошла да го прогонува...

„Еленор“, рече господинот Стесман. „Колку моќно име. Тоа е кралско име, знаеш?“

„Тоа е името на дебелиата верверица од оној цртаниот филм со верверичките“, шепна некој зад Парк. Некој друг се насмеа.

Господинот Стесман покажа кон празната клупа напред.

„Денес читаме поезија, Еленор“, рече тој. „Дикинсон. Можеби ќе сакаш да почнеш.“ Тој ја отвори нејзината книга на една страница и покажа. „Ајде, слободно почни“, рече тој, „јасно и гласно. Ќе ти кажам кога да престанеш да читаш.“

Новото девојче погледна во господинот Стесман

Рејнбоу Ровел

како да се надеваше дека тој се шегува. Кога ѝ стана јасно дека не се шегуваше - тој речиси никогаш не се шегуваше - таа почна да чита.

„Бев гладна со години“, прочита таа. Неколку деца се насмеаја. Човече, си помисли Парк, само господинот Стесман би можел да натера буцкасто девојче да чита песна за јадење на првиот училишен ден.

„Продолжи, Еленор“, рече господинот Стесман.

Таа почна од почеток, што според Парк, беше ужасна идеја.

„Бев гладна со години“, рече таа, овој пат погласно.

Дојде и моето пладне, да вечерам,
Треперејќи, ја доближив трpezата,
И го допрев необичното вино во чашата.
Токму ова го гледав на трpezите,
Кога гладна и осамена,
Сиркав низ прозорците, да видам богатство
Кое не можев да се надевам
оти некогаш ќе го поседувам.

Господинот Стесман не ја прекина, па таа ја прочита целата песна со тој нејзин ладен, непокорен глас. Истиот глас со кој ѝ се имаше обратено на Тина.

„Тоа беше прекрасно“, рече господинот Стесман кога таа заврши. Насмевката му беше развлечена од едното до другото уво. „Прекрасно. Се надевам дека ќе останеш со нас, Еленор. Барем додека не дојде време да ја работиме Медеја. Тоа е глас кој пристигнува на кочија влечена од змејови.“

Кога девојчето се појави на часот по историја, господинот Сандерхоф не направи сцена. Но рече, „Ах. Кралица Еленор од Аквитанија“, кога таа му ја подаде својата тетратка. Девојчето седна неколку реда пред Парк и колку што можеше да забележи тој, го помина цел час зјапајќи во сонцето.

Еленор и Парк

Сега, Парк не можеше да смисли начин за да се отараси од девојчето во автобусот. Или начин за тој да се тргне од местото. Па така ги стави слушалките пред девојчето да седне и ја пушти музиката на цел глас.

Фала Му на Бога што таа не се обиде да зборува со него.